

La Institució de les Lletres Catalanes convoca l'Any Maria Aurèlia Capmany en el centenari del seu naixement

Feliçment soc una dona

David Castillo
BARCELONA

Les dualitats que van marcar la personalitat artística i cívica de Maria Aurèlia Capmany van ser destacades per Marta Nadal, comissària de l'Any Capmany: "La podríem definir com la intel·lectual i escriptora catalana més important del segle XX perquè d'escriptores n'hi ha hagut d'altres, però amb aquesta doble vessant, no." I no va errada en els adjectius la periodista i professora responsable de les activitats que es duran a terme el 2018.

Nascuda a Barcelona el 1918 dins una família que tenia una cistelleria a la Rambla –on va aprendre a viure dins i de cara al públic– i morta a la mateixa ciutat el 1991 d'un càncer, Maria Aurèlia Capmany i Farnés va ser una escriptora,

pedagoga i política, incansable en totes les seves vessants. Col·laboradora habitual a la premsa –sobretot a l'Avui–, a la ràdio i a la televisió, la Maria Aurèlia va destacar, també, pel seu activisme cultural i polític, per la seva lluita a favor de la llibertat i la igualtat de la dona, i va

"L'any ha de servir per celebrar la lectura de les obres de la Maria Aurèlia"

esdevenir una de les pioneres del feminisme a Catalunya i referent per a les generacions posteriors, on va trobar còmplices de la vàlua de Montserrat Roig, Maria Mercè Marçal, Montserrat Abelló i moltes altres. No era, però, dogmàtica, i durant dècades es va moure amb comoditat en àmbits dels homes, sense renunciar a dir-se *donota*, segurament resposta als masculistes homenots planians. A part del seu talent creatiu, una de les característiques que la distingien era saber fer rutilar els seus companys. La Maria Aurèlia no era d'aquelles que entraven als càrrecs a fer coixí per subvencionar la seva obra, sinó que es posava la granota, treballava i feia treballar fins i tot els funcionaris més discòls. Ho vaig veure quan va estar al capdavant de la regi-

El logo de l'Any Capmany recupera una foto de Pilar Aymerich, amiga de l'escriptora ■ ILC

doria de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona durant els anys vuitanta o al capdavant del servei de publicacions. Encomana-va entusiasme i les seves propostes eren realistes i per tirar endavant.

Marta Nadal va ser brillant quan va dir que "l'any ha de servir per celebrar la lectura de les obres de la Maria Aurèlia, la seva mirada feliç sobre el món, sense gravetat... La paraula fina, subtil, que podia semblar desmenjada, però que no ho era gens". Nadal va insistir que un dels objectius primordials és recuperar la seva "dimensió com a escriptora més enllà de la seva vessant pública". En aquest sentit, em va recordar quan la Maria

Aurèlia feia conya dient que era "una dona pública". La comissària també va destacar que en ella "tot neix per la paraula, per l'obra literària, malgrat el compromís amb la col·lectivitat". Per no confondre, Nadal va assenyalar que algunes de les cites més rellevants, com les jornades a la Universitat de Barcelona, el simposi de la Càtedra Ferrater Mora de la Universitat de Girona i les conferències a la Universitat Rovira Virgili –on va estar vinculada– o moltes de les activitats pedagògiques, se celebraran a la tardor.

Per la seva part, Anna Capmany, neboda i una de les responsables de l'Associació d'Amics i Amigues

de Maria Aurèlia Capmany, va fer un recorregut biogràfic pels paisatges de la seva família i la vinculació amb la Rambla i el carrer Petxina. Va ser abans que Marta Nadal definís l'escriptora com "una dona autònoma, transgressora, combativa, que deia les coses pel broc gros, però que era alhora tendra i necessitada d'afecte". També va accentuar que va tenir una mentalitat de docent, que mai va deixar d'ensenyar als que tenia al voltant: "El personatge ha eclipsat sovint la seva obra. Molts coneixen la persona, però pocs l'han llegida." Esperem que canviï la tendència per a l'autora d'*Un lloc entre els morts*. ■